

Голові спеціалізованої вченої ради
з розгляду та захисту дисертації на
здобуття ступеня доктора філософії
доктору юридичних наук, професору,
професору кафедри конституційного та адміністративного права
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»,
Легенькому Миколі Івановичу

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора юридичних наук, професора, в.о. декана юридичного факультету Запорізького національного університету, член-кореспондента Національної академії правових наук України, Заслуженого юриста України Коломоєць Тетяни Олександрівни на дисертацію Любарського Вадима Сергійовича на тему «Реалізація принципу транспарентності у діяльності органів публічної влади: організаційно-правові аспекти», подану до публічного захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність обраної теми. Реалізація євроінтеграційних векторів державотворчих та правотворчих процесів в Україні на її шляху до ЄС, відкриття першого переговорного кластеру з необхідністю передбачають зосередження уваги зацікавленої спільноти, і насамперед, представників правової науки, законодавця, юристів-практиків, експертів у галузі права, на пошуках досконалої за змістом та ефективною у застосуванні моделі використання ресурсу транспарентності як принципу діяльності органів публічної влади, в т.ч. й у вимірі її організаційно-правових засад, задля забезпечення доступності суспільно значущої інформації, процедурної відкритості, належної вмотивованості владних рішень і дій, підзвітності суб'єктів публічно-владних повноважень. Все розмаїття визначених завдань на найближчу перспективу розвитку України на її шляху до ЄС безпосередньо пов'язане із моделлю взаємовідносин публічної влади (у вимірі всіх суб'єктів) і приватних осіб й транспарентність у всьому її багатоманітті змістовного

ресурсу спроможна істотно вплинути на забезпечення ефективності і дієвості такої моделі. У цьому контексті важливо поєднати доктринальний, нормотворчий, праксеологічний виміри у пошуку відповідної моделі використання унікального ресурсу транспарентності діяльності органів публічної влади, в т.ч. й в аспекті її організаційно-правових засад, із одночасним поєднанням як сфокусованого «внутрішнього» акценту, так і «зовнішнього», роль якого постійно зростає, як «національного», із виокремлення вже наявних проблемних аспектів нормативно-правової регламентації, правозастосування, так і «наднаціонального», із фокусом на компаративно-правовий аналіз та моделювання перспективних варіантів. Досягти цього можливо, насамперед, завдяки пріоритезації доктринального з'ясування унікальності ресурсу транспарентності і її організаційно-правових засад у діяльності різних органів публічної влади, й використання у подальшому відповідних наукових напрацювань як новітнього базису для новаційних нормотворчих процесів та правозастосування. Активізація вітчизняної нормопроектної діяльності, що знаходить прояв у підготовці та презентації для громадського, в т.ч. й фахового, обговорення значної кількості проєктів різних нормативно-правових актів з проблематики реалізації транспарентності (окремих складових її змісту) діяльності органів публічної влади, в т.ч. й організаційно-правових засад, підтверджує підвищений інтерес до відповідної проблематики та фокусування зусиль різних зацікавлених спільнот, в т.ч. й у співпраці, щодо пошуку варіантів оновлення нормативно-правових засад організаційно-правового виміру реалізації транспарентності діяльності органів публічної влади. З урахуванням цього актуальність дисертаційного дослідження Любарського Вадима Сергійовича на тему «Реалізація принципу транспарентності у діяльності органів публічної влади: організаційно-правові аспекти» не викликає сумнівів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційну роботу Любарського В.С. виконано відповідно до тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року, затверджених постановою КМУ від 07.09.2011 № 942 (в редакції

Постанови КМУ від 09.05.2023 № 463), Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затверджених Постановою КМУ від 30.04.2024 № 476, Указу Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30.09.2019 № 722/2019, а також у межах плану наукових досліджень факультету права та міжнародних відносин Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут», зокрема, кафедри адміністративного та інформаційного права, тем «Забезпечення конституційних прав громадян в контексті конвенційних зобов'язань України» (номер державної реєстрації 0119U103091), «Людиноцентричність публічного права України» (номер державної реєстрації 0124U003363), держбюджетної НДР № 312-ДБ20 «Проблеми формування та реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України: теорія і практика» (номер державної реєстрації 0120U102136). Окрім того тема роботи узгоджується із Пріоритетними напрямками фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, затвердженими Постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 30 квітня 2026 року №

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації обумовлюється й підтверджується комплексним, системним підходом до аналізу обраної дисертантом проблематики, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень, про що, зокрема, свідчить використання ним цілої низки як загальнонаукових, так й спеціальних методів наукового пізнання. Так, зокрема, досліджуючи сутність концептів «транспарентність», «прозорість», «підзвітність», «гласність», «відкритість», дисертант вміло використовує логіко-семантичний метод (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3). Використання структурно-логічного методу, у поєднанні із методом класифікації, дозволило йому виокремити елементи змісту транспарентності, системи публічної влади, виокремити на класифікувати на групи особливості транспарентності як

принципу діяльності органів публічної влади (підрозділи 1.2, 1.2). Використання історико-правового методу дозволило дослідити формування доктринального розуміння транспарентності як правової категорії, як принципу діяльності публічної влади, її організаційно-правових засад (підрозділи 1.1, 1.2). Для ретроспективно-правового аналізу доктринальних підходів щодо розуміння транспарентності як принципу діяльності органів публічної влади у зарубіжних країнах, формування нормативно-правового її підґрунтя як в Україні, так і у зарубіжних країнах, із акцентом на особливості реалізації транспарентності в діяльності різних органів публічної влади, вміло використано компаративно-правовий метод (підрозділи 1.2, частково у всіх підрозділах розділу 2, підрозділ розробити авторські пропозиції щодо удосконалення положень чинного законодавства України у частині організаційно-правових засад транспарентності у діяльності різних органів публічної влади (підрозділ 3.3). Запропонований дисертантом методологічний інструментарій є сучасним, відповідає засадам методологічного плюралізму, що й допомогло вирішити сформульовані наукові завдання. Застосування вищевказаних методів обумовлюється системним підходом, що дозволило дослідити проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної основи, а пріоритезація діалектичного методу - дозволила розглянути організаційно-правові аспекти транспарентності у діяльності органів публічної влади у розвитку та взаємозв'язку з іншими правовими явищами (підрозділи 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2,

Обґрунтованість та послідовність наукових положень, висновків і рекомендацій простежується й у змісті дисертації, оскільки викладення основних положень, формулювання розділів, підрозділів цілком відповідає сформульованим завданням, які, у свою чергу, відповідають меті дослідження, що полягає у формуванні «цілісного наукового уявлення про зміст і значення принципу транспарентності діяльності органів публічної влади в Україні шляхом комплексного аналізу його теоретико-правових засад, нормативного закріплення та практики реалізації, виявлення проблем організаційно-правового

забезпечення у відповідній сфері та вироблення науково обґрунтованих напрямів удосконалення національного законодавства і практики його застосування» (с. 22-23 дисертації). У роботі має місце чітко виражений авторський підхід щодо формулювання дефініцій (наприклад, «організаційно-правові засади транспарентності у діяльності органів публічної влади», «транспарентність в діяльності органів публічної влади» тощо), виділення особливостей, притаманних їй у вимірі різних органів публічної влади, виокремленні складових змісту транспарентності у діяльності різних органів публічної влади й обґрунтуванні доцільності врахування саме такого розуміння її змісту як підґрунтя для ініціювання змін та доповнень до чинного законодавства, із орієнтацією на використання унікальності її ресурсу, що дозволило дисертанту визначити власну позицію стосовно багатьох дискусійних питань організаційно-правових засад транспарентності у діяльності органів публічної влади.

Дисертаційна робота відрізняється послідовним викладом теоретичного матеріалу, із доповненням його аналізом актів як чинного вітчизняного, так і зарубіжного законодавства. Чітко прослідковується авторська позиція, завершеність роботи. Висновки та пропозиції, які сформульовані у роботі і виносяться на захист, є особистим здобутком дисертанта.

Достовірність і обґрунтованість наукових положень. Достовірність отриманих результатів та сформульованих пропозицій підтверджується опрацюванням дисертантом різноманітної джерельної бази (загалом 237 джерел). Зокрема, науково-теоретичну основу дослідження сформували праці як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-правників, насамперед, вчених-адміністративістів, а також роботи представників інших галузевих правових наук. До того ж достовірність наукових положень підтверджується й їх апробацією на науково-практичних конференціях та публікаціями дисертанта за темою дослідження (с. 15-17, 208-210 дисертації). Нормативну основу дисертаційного дослідження сформували Конституція України, законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, акти зарубіжного законодавства, міжнародно-правові акти, що закріплюють засади, в т.ч. й організаційно-

правові, транспарентності в діяльності органів публічної влади (с. 25, 181-207 дисертації).

Повнота викладу положень і висновків дисертацій в опублікованих працях. Основні теоретичні положення і висновки, сформульовані у дослідженні, знайшли своє відображення у 14 наукових публікаціях, зокрема: 6 статтях у періодичних наукових фахових виданнях України категорії «Б», 8 тезах доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації (с. 15-17, 208-210 дисертації). Наукові публікації дисертанта відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507).

Оцінка ідентичності змісту наукових статей, тез та основних положень дисертації. Аналіз змісту дисертаційного дослідження Любарського В.С., основних положень його наукових публікацій підтверджують їх повну ідентичність. Зміст наукових публікацій у достатній мірі відображає інформацію про методологію наукового дослідження, способи авторської аргументації положень, основні ідеї та висновки. Висновки та пропозиції, запропоновані у роботі, розроблені автором особисто і мають самостійний характер.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення дисертаційного дослідження та наукових публікацій дисертанта фактів порушень академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Любарського В.С. є оригінальною та самостійною науковою працею.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Любарського В.С. відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024

року № 507), а також вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507). Дисертація та авторські наукові публікації за її темою характеризуються високим науковим рівнем і відповідністю вимогам до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право». Оформлення дисертації відповідає вимогам щодо оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40.

Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна отриманих результатів зумовлена тим, що запропонована дисертація є першим у вітчизняній правовій науці комплексним дослідженням, безпосередньо присвяченим організаційно-правовим засадам реалізації транспарентності у діяльності органів публічної влади в Україні, що ґрунтується на аналізі положень вітчизняної правової доктрини, а також інших наук, із урахуванням міждисциплінарного її характеру, результатах вітчизняної та зарубіжної нормотворчості, із акцентом на особливості модифікації відповідних її засад в умовах дії правового режиму воєнного стану та із прогнозуванням модифікації її ресурсу та організаційно-правових засад для реалізації в контексті практичної реалізації євроінтеграційних векторів державотворчих та правотворчих процесів в Україні.

Новизна забезпечується розробкою дисертантом низки наукових положень, запропонованих вперше, а також тих, що він удосконалив, й таких, що набули подальшого розвитку.

Заслугують на увагу такі положення дисертації.

Дисертантом обґрунтовується доцільність розгляду місця транспарентності в системі здійснення публічної влади як базового принципу демократичного врядування, що дозволяє виокремлювати інформаційний, процедурний, комунікативний і контрольний її виміри, а відповідно й

досліджувати унікальність реалізації її у діяльності різних органів публічної влади саме у вимірі цих чотирьох аспектів, що й дозволяє вести мову про особливості формування відповідних організаційно-правових засад транспарентності у діяльності цих органів (с. 25 дисертації).

Варто підтримати положення дисертації стосовно доцільності розгляду організаційно-правового забезпечення принципу транспарентності діяльності органів публічної влади в Україні « ... у поєднанні універсальних елементів правового режиму відкритості та спеціальних механізмів їх реалізації, обумовлених правовою природою, компетенцією і функціональним призначенням кожного органу публічної влади» (с. 26 дисертації), що й дозволяє не тільки вести мову про реалізацію відповідного принципу у діяльності органів публічної влади, але й зосередити безпосередню увагу на особливостях її реалізації у діяльності різних органів публічної влади, залежно від належності до гілки влади, функціонального призначення тощо. Такий підхід дозволяє зосередити безпосередню увагу на аксіологічному, соціальному, нормативно-процедурному, інституційному та безпековому аспектах здійснення публічної влади (с. 173-174 дисертації), особливостях реалізації відповідного принципу у діяльності різних органів публічної влади, виокремити проблемні питання його реалізації, змодельовати можливі варіанти їх вирішення.

Не менш цікавою виглядає пропозиція дисертанта щодо обґрунтування диференційованого характеру організаційно-правового забезпечення транспарентності діяльності вищих органів державної влади в Україні, що зумовлено їх конституційним статусом, функціональним призначенням і особливостями процедурної організації владної діяльності (с. 175 дисертації), із демонстрацією цього на прикладі діяльності Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України (підрозділ 2.1 дисертації), а також виділенням спільної закономірності – « ... поєднання нормативно визначених вимог відкритості, із цифровими інструментами публічної комунікації, офіційного оприлюднення та інформування суспільства» (с. 175 дисертації).

Можна цілком погодитися, що транспарентність варто розглядати і як принцип діяльності правоохоронних органів, однак варто все ж таки враховувати, що останніх доцільно розглядати в якості спеціальних суб'єктів реалізації транспарентності, з огляду на їх функціональне призначення (підрозділ 2.3. дисертації, с. 175 дисертації), характер наданих публічно-владних повноважень й ступінь допустимих інформаційних обмежень. Саме із урахуванням цього й доцільно вести мову про унікальність ресурсу транспарентності при реалізації у діяльності відповідних органів, про її саме спеціальний характер. Тим більше, що це питання істотно актуалізується в аспекті імплементації європейських правових стандартів організаційної побудови та функціонального призначення правоохоронних органів на шляху до вступу України до ЄС, а відповідно унормування засад транспарентності у діяльності правоохоронних органів має узгоджуватися як спеціальним її характером, так і із «базовими» векторами сучасної нормотворчості та правозастосування.

Заслуговують на увагу положення дисертації, присвячені транспарентності та її організаційно-правовим засадам у діяльності судової влади у вимірі кореляції їх із незалежністю суду, процесуальною формою, захистом прав учасників справ та дотриманням визначених законом обмежень (підрозділ 2.4 дисертації, с. 176 дисертації). Варто погодитися, що транспарентність судової влади в Україні має спеціальний організаційно-правовий зміст, зумовлений особливістю самої природи правосуддя (с. 176 дисертації), відрізняється багаторівневим характером, охоплює «... конституційні засади гласності судочинства, спеціальне законодавство про судоустрій, доступ до судових рішень і судове врядування, процесуальні гарантії відкритого розгляду справ, цифрову відкритість через ЄСІТС, комунікаційну політику судової влади та відкритість органів суддівського врядування» (176 дисертації), тим самим зосередивши увагу на особливості кожного із елементів змісту відповідного принципу.

Звертають на себе увагу й положення роботи, в яких дисертант здійснює аналіз зарубіжного досвіду унормування організаційно-правових засад

транспарентності діяльності різних органів публічної влади (підрозділ 3.2 дисертації), що набуває особливої актуальності в аспекті сучасних євроінтеграційних векторів державотворчих та правотворчих процесів в Україні, виконання «домашнього завдання» України на її шляху до ЄС, відкриття першого кластеру переговорного процесу. Привертає увагу те, що дисертант не тільки описує відповідний досвід, але й намагається обґрунтувати можливість і доцільність запозичення для України, із акцентом уваги на уникнення штучності суцільності такого запозичення, й орієнтації та запити суспільства та держави, реалії часу (с. 179т дисертації).

Варто погодитися із дисертантом, що реалізація принципу транспарентності діяльності органів публічної влади в умовах дії правового режиму воєнного стану істотно відрізняється, що впливає і на її організаційно-правові засади, а отже унормування останніх має враховувати певні обмеження, «ризики», однак із обов'язковим акцентом на їх легальність, домірність та обґрунтованість.

Практичне значення й впровадження отриманих результатів.

Отримані результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у:

- науковій діяльності – як основа для проведення наукових досліджень з проблематики як реалізації транспарентності діяльності органів публічної влади в цілому, так і організаційно-правових її засад, до того ж є підтвердження, що вже результати впроваджуються - акт впровадження від 23 березня 2026 року (с. 213 дисертації);

- правотворчій діяльності – для вдосконалення чинного, а також при підготовці актів новаційного законодавства у частині реалізації транспарентності діяльності органів публічної влади в цілому, так і організаційно-правових її засад, до того ж є підтвердження, що вже результати впроваджуються - акт впровадження від 11 травня 2026 року (с. 214 дисертації);

- практичній діяльності – можуть бути використані у діяльності різних органів публічної влади, до того ж є підтвердження, що вже результати впроваджуються - акт впровадження від 11 травня 2026 року (с. 214 дисертації);

— освітньому процесі — при викладанні навчальних дисциплін «Адміністративне право України», «Інформаційне право», ряду інших навчальних дисциплін для здобувачів різних рівнів вищої освіти (до того ж є підтвердження, що вже результати впроваджуються в освітній процес закладу вищої освіти - акт впровадження від 30 березня 2026 року, с. 215 – 216 дисертації), публічних службовців при наданні послуг з підвищення кваліфікації, а також цілком можливим є використання їх при підготовці підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-практичних коментарів, словників тощо.

Дискусійні положення та зауваження. Незважаючи на загалом позитивну оцінку змісту дисертації, певні її положення є дещо дискусійними, а отже потребують додаткової авторської аргументації під час публічного захисту дисертації.

е зважаючи на те, що у дисертації зазначено, що «емпіричну основу дослідження становлять правова публіцистика, офіційні аналітичні дані органів публічної влади України, міжнародних організацій та інституцій, а також матеріали науково-практичних конференцій з проблем відкритості, доступу до інформації, участі громадськості та підзвітності органів публічної влади» (с. 25 дисертації), у роботі, на жаль, відсутні будь-які кількісні показники, які б підтверджували реалізацію транспарентності діяльності органів публічної влади, підтверджували положення теоретичного та нормативного змісту дисертації, дозволили б проаналізувати ефективність такої реалізації.

исертантом формулюється чимало авторських пропозицій щодо внесення змін та доповнень до чинного законодавства, більшість із яких є цілком логічними і заслуговують на увагу. Водночас стосовно пропозиції про доповнення Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» статтею 59-2 «Моніторинг дотримання вимог транспарентності актів органів місцевого самоврядування» (с. 127-128 дисертації) виглядає дещо дискусійною, особливо в аспекті надання повноважень обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям здійснювати моніторинг своєчасності та повноти оприлюднення актів місцевих рад, їх виконавчих комітетів, розпоряджень сільських, селищних,

міських голів, а також результатів поіменних голосувань і протоколів засідань у частині дотримання строків та способів оприлюднення, визначених законом (с. дисертації), що актуалізує низку питань стосовно формування передумов для «загроз» і «ризиків» для розподілу влади, втручання представників однієї гілки влади у діяльність інших, «посягань» на самоврядування тощо. Бажано було б під час публічного захисту дисертанту уточнити свою позицію.

роботі дисертантом приділяється достатньо багато уваги, з урахуванням міждисциплінарного змісту транспарентності, аналізу робіт представників різних наук, в т.ч. й правової науки, вчених-представників галузевих правових наук (інколи навіть надмірна увага до робіт Мартиненка Д.Р., Буханевича О.М., Пилаєвої В.М. та ін., хоча водночас відсутні посилання на тематичні роботи Муртіщевої А.О), які вийшли друком у різні історичні періоди. Водночас дивним виглядає залишення взагалі поза увагою дисертантом новітніх робіт (які вийшли друком впродовж останніх трьох років) теоретиків права, присвячених принципам діяльності органів публічної влади, серед яких і транспарентність, робіт представників галузевих правових наук з новітніми, а інколи і новаційними, положеннями вітчизняної правової доктрини стосовно окремих аспектів транспарентності діяльності різних органів публічної влади, в т.ч. й у вимірі їх релевантності європейськими аналогам, відповідність європейським правовим стандартам.

аналізуючи організаційно-правові засади реалізації транспарентності діяльності органів виконавчої влади (підрозділ 2.2 дисертації), органів місцевого самоврядування (підрозділ 2.5 дисертації), досить фрагментарним, майже узагальненим є обсяг уваги дисертанта до загальної адміністративної процедури та звернень громадян, що не дозволяє з продемонструвати не пересіченість їх ролі і значення в інструментарії реалізації ресурсу відповідного принципу. В контексті істотної активізації законопроектних ініціатив щодо модифікації засад звернень громадян, формування практики застосування законодавства про адміністративну процедуру у діяльності вищезазначених органів публічної влади у вимірі імплементації європейських правових

стандартів фрагментарність такої уваги дисертанта потребує пояснення під час публічного захисту.

Висловлені зауваження мають переважно характер побажань і суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного дисертанткою дослідження.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

щодо відповідності дисертації вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами та доповненнями від 03 травня 2024 року № 507).

Дисертація Любарського Вадима Сергійовича на тему «Реалізація принципу транспарентності у діяльності органів публічної влади: організаційно-правові аспекти» є самостійною кваліфікованою науковою працею. За своїм змістом, теоретичним рівнем та науковою новизною ця наукова праця відповідає вимогам, закріпленим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 року № 40 «Про затвердження Вимог 11 до оформлення дисертації», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507).

За результатами публічного захисту Любарський Вадим Сергійович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

ОФІЦІЙНИЙ ОПОНЕНТ:

**в.о. декана юридичного факультету
Запорізького національного університету,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент Національної
академії правових наук України,
Заслужений юрист України**

Тетяна КОЛОМОЄЦЬ

підпис Тетяни Коломоєць засвідчую:

**Перший проректор
Запорізького національного університету,
доктор юридичних наук, професор**

Олександр БОНДАР